

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manóljovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlter aronkint 40 fillér.

Az első esküdtzéki tárgyalás.

Ma délelőlt folyt le törvényszékünknel az új bünvádi eljárás szerinti első esküdtzéki tárgyalás. Szándékos emberölés kísérletével vádolt Sarjai Lukács bűnügye került tárgyalás és elbírálás alá. A bűncselekmény röviden az, hogy Sarjan Lukács, aki Zentán a villantelepnl volt alkalmazva egyik haragosára revolverrel kétszer rálőtt, de a lövések nem találtak. A kilőtt golyókat a falban meg is találták, a vádlott nem is tagadta, hogy ő lőtt haragosa Schrap Alajos gépészre, csupán csak részességével védekezik és ölési szándékát be nem ismeri. Két tanu lett volna kihallgatandó, de ezek nem voltak beidélezhetőek, így azután csak vallomásaik olvastattak fel.

Az ülés megnyitása.

Polgár József kir. törvényszéki elnök d. e. 9 órakor a következő beszéddel nyitotta meg a nevezetes első ülést:

Tiszelt esküdt urak!

Az új bünvádi perrendtartás életbeléptetése óta a szabadkai esküdt bíróság először vesz részt az igazságszolgáltatásban és ezért mielőtt a tárgyalást megnyitom, kötelességemnek tartom az esküdtbírószág minden egyes tagját a közvádó urat és a védő ügyvéd ur személyében az ügyvédi kart melegen üdvözölni és egyúttal arra kérni, hogy tehetőségünk, igazság érzetünk teljes erejével törekedjünk megfelelni azon közhős feladatnak amelyet a törvény elénk szab; mert magaslatos és fontos az az eszme uraim, amelyet az új törvény kifejezésre juttatott és ez az, hogy a nép szolgáláson igazságot a népnek, az állampolgár mondjon ítéletet polgártársa felett; magaslatos ez az eszme, mert ez által a bíróságok egyenlőségé fényesen van dokumentálva de minél magaslatosabb, minél lényesebb ez az eszme uraim, annál nehezebb annak a jognak a gyakorlása, amelylyel a törvény tisztelet esküdt urak önökre nehezedik, azért, mert súlyos lelkiismereteli felelőség egyfelől a megsértett társadalmi jogrend és az állampolár érdeke megköveteli, hogy a bűncselekmény szigoruan megtoroltassék, de másfelől ott fog állani önök előtt a megítévedett polgártárs és önöknek gyakran szóalommal tölti el polgártársuk sorsa; — önök szintén tagjai a társadalomnak, annak a társadalomnak, amelylyel együtt véve az államot alkotják és bizonyára önök tudatában vannak annak, hogy a társadalom, ez az állam csak úgy állhat fény, ha mindazok, akak társadalmi jogrendnek felforgatására törekcszenek, hogy mindazok, akik az állampolgároknak életét, becsületét és vagyonát megtámadják, elnyerjék méltó büntetésüket és ezért ennek a néhez hivatásnak a gyakorlása a csak úgy lesz lehetséges, ha önök a tárgyalásnak menetén a legéberebb figyelemmel

fogják kísérni, hogy önök úgy a vádlott bűnössége, valamint annak ártatlansága mellett felmerülő bizonyítékokat a legszorgosabb lelkiismeretességgel fogják mérlegelni; megköveteli önöktől ezt nemcsak az eskü szentsége melyet itt lefogunk tenni, hanem megköveteli ezt önöktől az önök igazságszolgáltatási érzetében helyezett hit és bizalom — megköveteli önöktől ezt az a súlyos lelkiismereti feladat, nehogy egy ártatlan is elítéltesék és ezért arra kérem önöket t. esküdt urak, ha az önök előtt folytatandó tárgyalás adatainak szigorú lelkiismeretes elbírálása a felmerült adatok legszorgalmasabb, legpártatlanabb mérlegelése után felrétve gyűlöletet és haragot, kedvezést, félelmet, személyes tekinteteket, teljesen az igazsághoz hiven fogják mérlegelni és annak alapján, ha azt találják, hogy a vádlott a rá rótt bűncselekményt elkövette és ezért büntetési érdemel nem haboznak és ki mondják a bűnöst, de ha ugylátszik, hogy a vádlott a terhére rótt bűncselekményt el nem követte vagy nem büntelhető, akkor minden tétovázás nélkül mondják ki ártatlannak, vizsgálva adják öt családjának a társadalomnak amelynek önök is tiszteleire méltó tagjai.

Az isten adja, hogy a népszava Isten szava legyen!

Ezután a megjelent 28 esküdt közül kisorsoltattak a következők:

Andrássy Kálmán szíjártó
Dr. Vojnich József ügyvéd
Milassin Illés gyógyszerész
Krenczlein József birtokos
Schossberger József ügyvéd
Vojnich Zelich Máté birtokos
Pausits János iparos
Beszedes István földbirtokos
dr. Schäffer Mór ügyvéd
Weinhut Adolf kereskedő
Vujkovics Czvin Lőrincz földbirtokos
dr. Blau Géza ügyvéd

Pótesküdték:

Sugar Béla kereskedő
Paukovits Andor ügyvéd
akik azonnal elfoglalták helyüket.

Az új eljárás szerint a vádlotthoz csakis az elnöknek van joga kérdéseket intézni. Az eljárás tehát ezzel lényegesen rövidebb, mint azelőtt volt.

Polgár József valóban elismerésre méltó szaktudással teljesítette elnöki tisztjét, úgy hogy már az első tárgyalás is ugyszólván olyan könnyedséggel folyt le, — mintha már nagy gyakorlat állana úgy a törvényszék, mint az esküdtbírószág mögött.

A tárgyalás érdemleges része csakhamar befejeződött. A bizonyítási eljárás után Dr. Eperjessy Béla kir. ügyész terjesztette elő a vádbeszédet, utánna Dr. Békoffy Gyula védő mondotta el védbeszédét. Ugy a vádló, mint a védő szép lendületes beszédben szintén üd-

vözölték az első esküdtzéki tárgyalás alkalmát.

A vád és védbeszéd elhangzása után az elnök kimerítően összegezte az egész ügyet, felvilágosította az esküdtbírószágot a büntetőtörvénykönyv vonatkozó szakaszairól, felhívta őket, hogy elnököt válaszszaanak, aki a szavazást vezetni fogja.

Az esküdtbírószág elé a következő kérdések terjesztettek.

Bűnös-e a vádlott a szándékos emberölés kísérletében?

2. Ha nem, — bűnös-e a súlyos testi sérítésre irányuló kísérletben?

3. Ha ebben sem bűnös, akkor vétkes-e a közcsend elleni kihágásban?

7,1 órakor délután lett vége a tárgyalásnak, amikor az esküdték visszavonultak határozat hozatalra.

Rövid néhány percnyi tanácskozás után dr. Schäffer Mór elnök kihirdette az esküdték következő verdiktjét.

Első kérdésre: Nem.

Második kérdésre: Nem.

Harmadik kérdésre: Hétnél több igen.

A verdikt elhangzása után, a törvényszék melynek tagjai az elnökön kívül Olsavszky Jenő és Szerdahelyi Sándor törvsz. bírák voltak — ítélet hozatalra vonult vissza.

Dr. Polgár elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint az esküdték verdiktje folytán Sarjai Lukács a btk 41. §-a alapján 1 havi elzárásra és 200 korona pénzbírságra ítéltetett, ami a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vétetett és vádlott azonnal szabadlábra helyeztetett.

Az első esküdtzéki tárgyalás Zomborban.

(Saját tudósítónktól.)

Ma volt Zomborban az új eljárás életbeléptetése óta az első esküdtzéki elé tartozó ügy tárgyalása. Racizts Dusan volt a vádlott aki ellen az volt a vád, hogy mult évi nov. 18-án felgyújtott a nemesmiliticsi állomás melletti csárdánál egy szénaboglyát.

A törvényszék az ismert író, Gozsdu Elek elnöklele alatt tartotta meg a tárgyalást. A kisorsolt esküdték: Gyórfy Géza pénzügyigazgató, kir. tanácsos, Zlko Milan orsz. képvis. Fernbach Antal volt orsz. képvis. nagybirtokos, Vámosi Samu nagybirtokos, Vécsey Károly nyug. főszámvevő, Bichler Vilmos takarékp. igazgató, Gráf Nikás kir. tanfelügyelő, Dr. Czvetkovits Péter ügyvéd, nagybirtokos, Veszelszky Péter nyug. közgám, Stebler János vendéglős, Klauszky Károly néptanító és Tamasits Antal szíjgyártó.

Az elnök a következő szép beszéddel nyitotta meg a tárgyalást:

»Igen tisztelt esküdt urak!

Az igazságszolgáltatás magasztos munkája előtt üdvözlöm önöket tisztelt esküdt uraim! A zombori kir. törvényszék területén ma először lettek Önök a bírói hatalom részesei, az által, hogy a törvényhozás az önök tisztja jellemére, tisztja lelkiismeretére bízta a bűnper legfontosabb részét, a bűnösség kérdését.

Nagy és nehéz feladat vár önökre tisztelt esküdt uraim minden alkalommal, amidőn a megsértett jogrend, a törvényes igazság fölismerését követeli önöktől, rosszabb és nehezebb feladat vár önökre minden alkalommal, ha az államhatalom által önök elé állított, és a felajánlott bizonyítékok alapján bűnösnek tartott ember, a maga áthatatlansága tudatában Önöktől igazságot kér.

Az élet szövevényei annyira kuszáltak, és az ember, a legegyszerűbb ember lelke annyira complicált, hogy a szabadnak és függetlennek állított akaratnyilvánulását, ha az a bűntető törvénybe igatott jogrendet sértette meg, a bíró nemcsak az ítélő képességével, de vele született jog erkölcsi ösztönével mérlegeli.

Ez a jogerkölcsi ösztön képezi az Önök lelkiismeretének az alapját és ezt világítja meg a tiszta, az érett, a higgadt és minden szenvedélyektől mentes nyugodt ész, és ezt mérlegeli, ez teszi megbízhatóvá az ember szeretet nemese érzete.

A megsértett jogrendnek és az ártatlanságnak egyenlő igényei vannak az igazságra. Az Önök lelkiismeretére van bízva, hogy megállapítsák, melyik részen van az emberileg fölismerhető igazság.

E kérdés eldöntéséhez a jogerkölcsi ösztönön alapuló lelkiismeretén az ész az ember-szereteten kívül még egy bíráló képesség kívántatik, és ez a férfias, öntudatos bátorság.

E férfias bátorság megfogja önökkel éreztetni, hogy ítéletük kimondásával nem szabad másra, mint a saját lelkük hangjára hallgatni, hogy önök, mint bírák, ítéletükért nem tartoznak ezen a földön senkinek sem felelősséggel, mert az, amit Önök törvényes formában és tévedések nélkül kimondanak, tiszteletet követel és tiszteletben részesül is a törvény erejénél fogva.

Legyen az önök bírói munkáján áldás, kísérsje az önök bírói munkáját az igazság dala, valahányszor Önök elé járul és ítéletüket kéri.

Az igazságszolgáltatás magasztos munkája előtt még egyszer üdvözlöm Önöket, tisztelt esküdt uraim!

Az esküdtök, dacára annak, hogy közvetlen bizonyítékok nem forogtak fen, a vádlottat a gyújtogatásban bűnösnek mondják ki, mire a törvényszék Révész Dusánt 3 évi fegyházra ítélte. A tárgyalás esti 9 óráig tartott. A védő semmisségi panaszokat jelentett be.

Különlélek.

— Bácsmegeye tanügye. Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának f. évi február hóban br. Vojnits István főispán elnökelete alatt tartott ülésében terjesztette be Gráf Nikász kir. tanfelügyelő jelentését a megye tanügyi állapotáról. A jelentés szerint a megyében az állami iskolák száma örvendétesen szaporodik, mert a lefolyt évben létezett iskolák száma majdnem megkétszereződött. A gazda-

sági ismétlő iskolák szintén gyarapodnak s ma már hatvanhárom működik, még ugyanennyinek szervezése folyamatban van. A megyebeli tankötelesek iskolázása általában kielégítő s még a pusztai és szállási iskolák is be vannak népesítve. Több helyütt a tankötelesek számának növekedése folytán egészen új iskolák fognak még ez évben létesülni. A magyar nyelv tanítása az idegen ajku iskolákban szépen halad. A jelentést a bizottság éljenzéssel vette tudomásul.

— Halálozás. Dr. Lemberger Henrik bajai orvos f. hó 16-án hosszú szenvedés után életének 87-ik évében elhunyt. Hült tetemét tegnap délután fél 3 órakor helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett.

— Bács-Petrovaszellan szerdán egy teljesen oszlásnak indult női hullát fogtak ki a Tiszából. A járásbírósg részéről dr. Pollner albiró jelent meg a helyszínén a vizsgálat megejtése céljából. A vizsgálat kiderítette, hogy a hulla egy adai asszony hullája, a ki még mulat év október hónapban esett a Tiszába vízmerítéskor, de azóta teljesen nyoma veszett.

Az elvert szegedi rendőrkapitány.

— Az alkaptány előadása. —

Említettük, hogy Bende Antal szegedi tb. rendőrkapitányt a napokban súlyos megtámadás érte — tévedésből.

Ma már jelentékenyen jobban érzi magát és az esetet, amelynek szerencsétlen tévedésből lett a szereplője a következőképen adja elő:

Kedden teljesen magánügyben Szabadkára egyik rokonomhoz mentem át azon céllal, hogy még az esti vonattal visszajárjak.

Hoffmann Imre gazdálkodónál Palicson találtam meg rokonomat, kivel az ügyet megbeszélvén, vele és egy Barna Gyula nevű magánzóval Palicson a villamosvasút-állomás, illetve megállójához mentünk azon szándékkal, (esti 8—9 óra közt) hogy Szabadkán hátrahagyott bőröndömet magamhoz veszem és az éjféli vonattal hazajövök.

Amint az említett megállónál voltunk, rokonom és Barna Gyula a szemközti levő Krausz Ármin boltja elé mentek s ott lármázva szivart és dohányt kértek.

Én a bolttól távolabb állottam és nem szóltam egyebet mint azt, hogy hagyjátok el a lármázást, a villamos vasutat elkészülk, gyérünk az állomásra.

Eközben — egész váratlanul — mondhatni órozva Krausz Ármin szatócs 7—8-ad magával (közte udvaros, kocsis, kapás, a fia, stb) botokkal vasvillákkal felfegyverkezve a házból kirohantak és Krausz folyton azt hangoztatta — »üsd agyon, bárki legyen is az! — anélkül, hogy kérdezősködtek volna, rám rohantak, — balvállamra súlyos ütést mértek, azután pedig a vasvillával a fejemre ütöttek ugyannyira, hogy a szó szoros értelmében levertek, miközben a rokon és Barna Gyula elszaladtak és engem otthagytak.

Mintegy óra múlva a vasútállomásra Hoffmre tanyájára vezettek, ahol Révfy orvos köözte be sebeimet és a tanyán akkor éjjel meghálván, csak másnap jöhettek haza.

A vizsgálatot Szabadkáról kiküldött Hegedűs alkaptány másnap megejtette és engem, valamint a velem volt egyéneket kihallgatta, melynek eredménye ezen itt előadott nyilatkozatommal teljesen megegyező.

Most lakásomon dr. Bernáth kórházi orvos kezel és remélhetőleg néhány nap múlva jobban leszek.

Vendéglős

mint **üzletvezető** kerestetik egy igen élénk, jó forgalmu, modern jégveremmel ellátott vendéglőbe. A vendéglőhöz tartozik a szép berendezésű uri Casino, szemben a községi házával.

Az állás márczius hó 1-én elfoglalható.

Bővebb értesítést nyújt a tulajdonos **Kriesz-haber Ármin** sör-, bor- és pálinkanagykereskedő Kis-He yesen.

Szabadkán kapható Kunetz Mór banküzletében.